

SVERIGES GEOLOGISKA UNDERSÖKNING

Budgetunderlag för åren 2021–2023

Februari 2020

Diarie-nr: 21–540/2020

Sveriges geologiska undersökning
Box 670, 751 28 Uppsala
tel: 018-17 90 00
e-post: sgu@sgu.se
www.sgu.se

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	5
Utgiftsområde 24 – Näringsliv	6
Anslag 1:8 Sveriges geologiska undersökning.....	6
1. Hållbara hav och blå tillväxt.....	8
2. Klimatomställning – en stärkt och resurseffektiv industri.....	9
3. Tryggad grundvattenförsörjning.....	12
4. Ett klimatanpassat effektivt samhällsbyggande	14
Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning	15
SGUs stöd till riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning	15
Anslag 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	16
Utgiftsområde 20 – Allmän miljö- och naturvård	18
Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	18
Sanering och återställning av förorenade områden där staten har ett ansvar.....	18
Anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö.....	19
Vattenförvaltning	19
Avgiftsintäkter som disponeras	21
Avgiftsfinansierad verksamhet.....	21
Övriga avgiftsintäkter som disponeras	21
Övriga intäkter som disponeras	21
SGU som huvudman för efterbehandling av förorenade områden	21
SGUs samverkan med andra myndigheter och deltagande i FoU-projekt.....	21
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel	22
Avgifter enligt minerallagen	22
Mineralersättning	22
Försäljning av oljelagringsanläggningar	22
Avgifter enligt 5 § kontinentalsockelförordningen	22
Utökad information	23
Översikt över verksamhetens finansiering.....	23
Räntekonto med kredit och annan kredit i Riksgäldskontoret.....	24
Anslagskredit på ramanslag	24
Anslag 24 1:8 Sveriges geologiska undersökning.....	24
Anslag 24 1:9 Geovetenskaplig forskning	24
Anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar.....	24
Anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	24

Förslag till disponibelt anslagssparande.....	24
Anslag 24 1:8 Sveriges geologiska undersökning.....	24
Anslag 24 1:9 Geovetenskaplig forskning	24
Anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar.....	24
Anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	25
Bemyndiganden.....	25
Verksamhetsinvesteringar, låneram och räntor	26
Lokalbehov	27

SAMMANFATTNING

Sveriges geologiska undersökning, SGU, överlämnar härmed budgetunderlag för åren 2021–2023. Budgetunderlaget innehåller förslag till finansiering av SGUs verksamhet, uppgifter om myndighetens investeringar, uppgifter om myndighetens avgiftsbelagda verksamhet samt förslag till bemyndiganden enligt 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:233). Uppgifterna för åren 2021-2023 anges i 2020 års prisnivå.

SGUs huvudsakliga förslag presenterade i prioriteringsordning:

- ✓ Marin undersökningsplattform för myndighetssamverkan (Hållbara hav och blå tillväxt), sid 7
- ✓ Trygga tillgången till metaller och mineral (Klimatomställning – en stärkt, resurseffektiv industri), sid 9
- ✓ Tryggad grundvattenförsörjning, sid 12

Därutöver anhåller SGU om att en anslagskredit motsvarande 10 % av tilldelade medel på anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden, ap. 3 ställs till myndighetens förfogande samt att få disponera ett anslagssparande om 3 % på anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar respektive anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden, ap. 3.

Föreslagen finansiering av SGUs verksamhet sammanfattas i nedanstående tabell och beskrivs närmare under efterföljande avsnitt. En sammanfattning som visar kopplingen mellan SGUs verksamhet och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 finns i bilaga 1.

Belopp i tkr.	2020 Prognos	2021 Beräknad	2022 Beräknad	2023 Beräknad
Utgiftsområde 24 – Näringsliv				
1:8 Sveriges geologiska undersökning, ap. 1	232 296	307 224	309 196	306 796
1:8 Sveriges geologiska undersökning, ap. 2		20 000	20 000	20 000
1:9 Geovetenskaplig forskning, ap. 1	5 923	5 923	5 923	5 923
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, ap. 1	14 000	14 000	14 000	14 000

Belopp i tkr.	2020 Prognos	2021 Beräknad	2022 Beräknad	2023 Beräknad
Utgiftsområde 20 – Allmän miljö- och naturvård				
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden, ap. 3	70 000	70 000	70 000	70 000
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö, ap. 2	6 000	15 000	15 000	15 000

UTGIFTSOMRÅDE 24 – NÄRINGSLIV

Anslag 1:8 Sveriges geologiska undersökning

ap. 1 Geologisk undersökningsverksamhet m.m.

Anslaget får användas för SGUs förvaltningsutgifter.

Belopp i tkr.	2021	2022	2023
1:8 Sveriges geologiska undersökning, ap. 1	202 824	210 796	210 796
Justering jämfört med förslag i BP20 ¹	+8 000		
Förslag till utökning			
1. Hållbara hav och blå tillväxt			
1.1 Marin undersökningsplattform för myndighetssamverkan – ny anslagspost/ap. 2 (prioritet 1)	20 000	20 000	20 000
1.2 Maringeologisk information för samhällets planering	20 000	20 000	20 000
2. Klimatomställning – en stärkt och resurseffektiv industri			
2.1 Trygga tillgången till metaller och mineral (prioritet 2)	18 000	31 000	31 000
2.2 Mineralinformationskontoret i Malå	14 400	14 400	12 000
2.3 Nödvändig kunskap om koldioxidlagring, kontinentalsockellag och konfliktmineral	9 000	8 000	8 000
3. Tryggad grundvattenförsörjning (prioritet 3)	23 000	13 000	13 000
3.1 Hydrogeologisk information för samhällsutveckling och klimatanpassning			
3.2 Effektiv och modern hantering av grundvattendata			
4. Ett klimatanpassat effektivt samhällsbyggande	12 000	12 000	12 000
4.1 Jordartsdata är basen för planering – markstabilitet och översvämningsrisker			
4.2 Materialförsörjning och hållbara transporter av ballast			
Summa	327 224	329 196	326 796

Sverige och övriga världen står mitt i en klimatomställning – liksom en satsning på de globala utvecklingsmålen i Agenda 2030. En grön omställning är nödvändig för att främja tillväxten, arbeta med Agenda 2030 och nå de nationella och globala klimatmålen. Samtidigt behöver vi anpassa samhället för den klimatförändring som redan pågår. SGUs arbete med mineralresurser, hållbar vattenförsörjning, koldioxidlagring och jordartskartering utgör samhällsnödvändiga insatser för klimatomställning och klimatanpassning. Insatserna måste utökas om målen ska nås.

¹ Efter förslag i BP20 minskades anslaget med 6 100 tkr 2020 och 8 000 tkr 2021. SGU planerar för ytterligare justeringar av anslaget; -1 900 tkr av disponibla medel 2020 och +8 000 tkr till anslaget för 2021.

Samhällets efterfrågan på geologisk information och geologisk kunskap har under de senaste åren ökat kraftigt. Denna trend är tydlig och växande – till exempel var antalet nedladdningar av SGUs öppna data fem gånger så många 2019 jämfört med 2016². I en allt mer digitaliserad samhällsplaneringsprocess behövs mer geologisk information med högre detaljeringsgrad, som täcker fler områden av Sverige och som kan integreras med annan information. Myndigheter, länsstyrelser, kommuner och näringsliv efterfrågar och använder den information som SGU samlar in, tillgängliggör och förvaltar – öppna data, karttjänster, rapporter, vägledningar med mera.

För ett samhälle som vill skapa långsiktigt hållbar tillväxt, och samtidigt möta de utmaningar ett förändrat klimat innebär, är geologiska underlag en förutsättning. Både basdata och förädlad information behövs för att ge förutsättningar för infrastrukturbyggande i hela landet, för planering och tillväxt inom havsområden, inom gruvnäringen, vägnät och andra transportförutsättningar samt för analyser av risk och sårbarhet inom vattenförsörjning, skred och markstabilitet.

En viktig pusselbit i klimatomställningen är tillgång till både innovationskritiska metaller och basmetaller. Efterfrågan ökar, men det finns tecken på att Sverige tappar i attraktivitet som gruvland. För att öka intresset för prospekteringsinvesteringar i Sverige och skapa regional och nationell tillväxt behöver satsningarna på Bergslagen och Malå utökas.

För att få utväxling i de satsningar som görs i samhället behöver geologiska data vara tillförlitliga, tillgängliga och mer heltäckande. Möjligheten för en hållbar tillväxt inom alla delar av landet förutsätter att det finns tillgängliga geologiska underlag.

I regleringsbrevet för 2017 fick SGU ett uppdrag att redovisa en plan för kartläggning för åren 2018–2024. De omvärlds- och intressentanalyser som planen baseras på indikerar att behoven och efterfrågan kraftigt överstiger den kapacitet som SGUs nuvarande anslagsnivå medger. En viktig faktor är den klimatomställning vi står inför, där hållbar naturresursförsörjning är en förutsättning och där samhället behöver genomföra olika åtgärder nu.

Behovet av de innovationskritiska metaller och mineral som behövs för att få fram grön teknik, ställer ökade krav på att få fram information om tillgångar i Sverige – i berggrunden såväl som i restavfall från gruvnäringen – i ett snabbare tempo än vad SGU idag har möjlighet att åstadkomma. Interna rationaliseringar som digitalisering, effektivare remisshantering med mera har effektiviserat SGUs insatser – men ytterligare satsningar behöver göras för att möta den efterfrågan som finns i samhället.

Liksom andra svenska myndigheter har SGU fokus på digitala, innovativa lösningar. För en myndighet som SGU, som arbetar med stora mängder geodata, är detta en förutsättning både för att kunna möta samhällets ändrade behov av på hur data och information ska paketeras, levereras, integreras med andra data och kunna vidareförädlas av tredje part. Ett antal olika direktiv och initiativ styr detta arbete, inte minst regeringens Digitaliseringsstrategi och uppdraget kring en ny nationella geodatastrategin.

SGU deltar aktivt i myndighetssamverkan kring dessa utmaningar. Digitalisering och effektivisering är ett kontinuerligt arbete som sker inom myndighetens samtliga verksamhetsområden. För att framöver kunna möta samhällets ökade krav kommer dock en kraftsamling att behövas, dvs. en kraftig förflyttning och förändring av myndighetens hela arbetssätt (digital transformation). Endast då kan SGU möta upp de ökade krav från samhället vad gäller innovativa och smarta lösningar för att effektivt kunna ta fram, hantera och leverera den geologiska information som efterfrågas.

---

² Årsredovisning 2019 respektive 2018, Sveriges geologiska undersökning

1. Hållbara hav och blå tillväxt

Havet och havsbotten är avgörande för näringslivsutveckling och planering för framtida nyttjande av marina resurser. Det gäller vindkraft, areella näringar, turism, ledningsdragnings, sjöfart samt försvars- och beredskapsfrågor – samtidigt som havsmiljöfrågor ständigt är i fokus och även utgör en viktig del i arbetet med Agenda 2030. Sverige har en av Europas längsta kuster varav merparten är mot Östersjön, ett av världens mest utsatta hav och med stora utmaningar för tillväxt i de maritima näringarna.

1.1 Marin undersökningsplattform för myndighetssamverkan

I princip all marin kartläggning som SGU bedriver görs genom samfinansiering med andra myndigheter, exempelvis Havs- och vattenmyndigheten, Sjöfartsverket och Försvarsmakten, eller är direktstyrt via regeringsuppdrag. Samarbeten av den här typen är positivt för såväl SGU som staten i stort. För att undvika att långsiktiga behov på grund av årliga budgetprocesser hanteras genom ettåriga planeringscykler, behövs ett förtydligt uppdrag med en förtydligad finansiering till SGU. Detta ger möjligheter till en mer strategisk planering och ett mer resurseffektivt genomförande av marin kartläggning för statens samlade behov.

SGU, tillsammans med Sjöfartsverket och Försvarsmakten, har generellt sjömätningstillstånd, det vill säga ett generellt tillstånd att undersöka havsbotten enligt förordningen om skydd för geografisk information. Det kraftigt skärpta säkerhetsläget i bland annat Östersjön leder till att andra aktörer får allt svårare att få tillstånd att genomföra sjömätning på uppdrag åt olika myndigheter. Detta medför att behovet av SGUs insatser ökar ytterligare. Kraven på säkerhetsskydd och informationssekretess av marin information leder också till ökade kostnader för förvaltning av dessa. För att kunna ta fram informationsmängder som motsvarar användarnas behov utan att riskera att omfattas av försvarssekretess krävs tid och resurser.

Under inledningen av år 2020 genomförs en upphandling för en livstidsförlängning av SGUs fartyg Ocean Surveyor. Livstidsförlängningen innebär att fartyget bedöms kunna vara i bruk i ytterligare minst 20 år. SGU och Sjöfartsverket undersöker tillsammans möjligheten att låta den senare myndigheten sköta rederiverksamheten på uppdrag av SGU. Sjöfartsverket gör redan detta åt SLU när det gäller fartyget Svea. SGUs bedömning är att Sjöfartsverket har större kapacitet och erfarenhet av denna typ av arbete. För närvarande har Sjöfartsverket ett extra påslag på samtliga personalrelaterade kostnader kopplade till den rederiverksamhet som sköts på uppdrag åt andra myndigheter. Extra påslag och/eller avkastningskrav myndigheter emellan skapar ett hinder för samverkan och låser upp medel som istället skulle kunna nyttjas till verksamhet. SGU anser därför att detta påslag bör tas bort.

Som beskrivits ovan utför SGU uppdrag åt en stor del av den statliga sektorn med behov av underlag om havsbotten. För ett effektivare nyttjande av statens medel föreslås att en anslagspost för fartygsdrift anslås under anslag 1:8 Sveriges geologiska undersökning, motsvarande den summa som krävs för att hålla fartyget startklart och för att, antingen genom Sjöfartsverket eller i egen regi, upprätthålla rederiverksamheten.

Anslagsposten beräknas till 20 000 tkr årligen inklusive kapitalkostnader för livstidsförlängningen samt ökade kostnader kopplat till informationssäkerhetsarbete. Beloppet inkluderar inte det extra påslag för personalrelaterade kostnader Sjöfartsverket har idag.

1.2 Maringeologisk information för samhällets planering

Den stora potential för blå tillväxt som finns i våra hav och kustområden framhålls i flera olika strategiska dokument, bland annat i EU:s strategi för Östersjöregionen och i Sveriges maritima strategi för människor, jobb och miljö. Med en av Europas längsta kustlinjer och unika förutsättningar förväntas den marina turismen att fortsätta öka i Sverige. Etablering av vindkraft ökar i

snabb takt på svensk kontinentalsockel, vattenbruk är en snabb växande livsmedelssektor i flera regioner i landet och utvinning av material och mineral från havsbotten är i utvecklingsfasen i världen, EU och Sverige. Av dessa skäl är havsmiljöfrågor ständigt i fokus och även en viktig del i arbetet med Agenda 2030. Den maritima strategin, havsmiljöförvaltningen och havsplaneringen samt strategiska satsningar på blå tillväxt bidrar till det ökade behovet av marin information om havsbotten.

För att omsätta potential till praktik krävs kvalitativa planeringsunderlag. I SGUs uppdrag ingår att tillhandahålla geologisk information som är av god kvalitet, rikstäckande, långsiktig, stabil och säker. Eftersom det är tekniskt utmanande att kartlägga havsbotten samtidigt som det finns starka regleringar avseende dessa undersökningar är det relativt sett dyrare att genomföra geologisk informationsinsamling av havsbotten i jämförelse med på land. Idag är endast en tredjedel av svensk ekonomisk zon karterad och behovet av undersökningar med moderna metoder och i hög upplösning är stort eftersom beslutsunderlag baserade på kvalificerade marina data är nödvändigt för att kunna styra både verksamheter och skyddsområden till de geografiska arealer i havet som lämpar sig bäst för respektive användningsområde. Den maringeologiska undersökningsverksamheten tillhandahåller viktig information om havsbotten till samhällsaktörer så som andra myndigheter, länsstyrelser, kommuner och näringsliv. Detta skapar förutsättningar för hållbarhet och tillväxt och ökar de samhällsekonomiska vinsterna samtidigt som miljöriskerna kan minimeras eller helt elimineras.

För att tillgodose samhällets behov av maringeologiska underlag för genomförandet av den maritima strategin, havsmiljöförvaltningen, havsplaneringen samt strategiska satsningar på blå tillväxt föreslås en permanent utökning av anslaget om 20 000 tkr per år.

2. Klimatomställning – en stärkt och resurseffektiv industri

Den klimatsmarta industri, bland annat i form av batterifabriker, som växer fram i Sverige och EU är beroende av tillgång till råvaror som idag till stor del levereras på en alltmer osäker global marknad. För att öka den nationella försörjningstryggheten behöver vi förbättra möjligheterna till en nationell produktion av metaller. Idag saknas en del grundläggande information om några av de nödvändiga råvaror som behövs. Den satsning som SGU påbörjat i och med undersökningar fokuserade på Bergslagen behöver därför intensifieras, och satsningarna på SGUs mineralinformationskontor i Malå utökas.

2.1 Trygga tillgången till metaller och mineral

För omställningen till ett fossilfritt samhälle krävs innovation och teknikutveckling – och därmed också tillgång på ett antal metaller och mineral. För bland annat batteritillverkning, vindkraft och solenergi är innovationskritiska råvaror, liksom av basmetaller som koppar och zink, en förutsättning.

Svensk gruvnäring är central för klimatomställningen; den är världsledande miljö- och arbetsmiljömässigt och med en väl utbyggd mineralnäring minskar Sveriges importberoende av metall och mineral, inklusive så kallade konfliktmineral.

Mot denna bakgrund föreslår SGU att den redan pågående satsningen i Bergslagen stärks betydligt samt att den utvidgas till delar av Västernorrland, Jämtland och Småland, med fokus på bland annat kobolt, litium och sällsynta jordartsmetaller. En sådan förstärkning ökar Sveriges möjligheter för en långsiktigt säker tillgång till de strategiskt viktiga råvaror som idag produceras i andra delar av världen och som krävs för samhällets omställning till förnybara energikällor.

Förutom de potentiella tillgångarna i Bergslagens berggrund finns det också en stor mängd gruvavfall som kan utgöra en miljörisk, men också vara en källa för råvaruutvinning av till exempel metaller. I SGUs och Naturvårdsverkets regeringsuppdrag om Sveriges gruvavfall identifierades inventering av avfallens innehåll som en viktig åtgärd. För närvarande undersöker SGU detta inom ramen för ett mindre projekt. Syftet är att öka kunskapen om hur gruvavfallens innehåll kan tas till vara, samtidigt som miljöriskerna minskas.

Sammantaget innebär en satsning på råvarorna, i Bergslagen och i övriga Sverige, att Sverige har en möjlighet att kunna arbeta inom hela värdekedjan för bland annat batteritillverkning och klimatsmart teknologi.

En stärkt satsning i Bergslagen skapar också ytterligare positiva effekter. Den bidrar till regional och nationell tillväxt och ett ökat antal arbetstillfällen. SGU har i en samhällsekonomisk analys gjort uppskattningar av antalet primära arbetstillfällen som en sådan satsning skulle kunna generera. Beräkningarna visar att satsningen blir samhällsekonomiskt lönsam redan på kort sikt.

Satsningen genererar också ett underlag för regional materialförsörjningsplanering och underlättar därmed kommande infrastruktursatsningar. Ballastmaterial är nödvändiga för hela regionens infrastrukturutbyggnad; exempelvis är Bergslagsbanan redan idag otillräcklig för de transportbehov som finns. Ballastförekomster är också en förutsättning för att kunna ersätta Sveriges användning av naturgrus och därmed bidra till att miljökvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet* uppnås. Se vidare om materialförsörjning och ballast under avsnitt 4.2 nedan.

SGU har under perioden 2017–2020 avsatt totalt ca 63 500 tkr för att förbättra tillgången till geologisk information i Bergslagen. I februari 2018 fattade regeringen beslut om att utöka SGUs insatser i området med 10 000 tkr för kartläggning av innovationskritiska metaller, ett uppdrag som avslutats i februari 2020. Som redovisas är samhällets behov, särskilt med tanke på de insatser som behövs för klimatanpassning och klimatomställning, betydligt större. För att SGU ska kunna genomföra en satsning som möter behovet är en utökning av anslaget nödvändig.

SGU föreslår därför en utökning av anslaget med 94 000 tkr fördelat på fyra år: 18 000 tkr för år 2021, 31 000 tkr för år 2022, 31 000 tkr för år 2023 och 14 000 tkr för år 2024.

2.2 Mineralinformationskontoret i Malå

Sverige har mycket goda förutsättningar för att producera de metaller och mineral som behövs för den gröna omställningen. Däremot har vi allt svårare att attrahera prospekteringsinvesteringar. Från att ha legat i topp på rakningen av attraktiva prospektering- och gruvländer, har Sverige har under senare år rankats allt lägre. Detta beror bland annat på att andra länder satsat stort på sådan service och kunskapsförsörjning som SGUs mineralinformationskontor i Malå redan erbjuder – omvärlden har hunnit ikapp och förbi. Det finns en tydlig risk att prospekteringen i Sverige kommer att minska i förhållande till jämförbara länder som till exempel Finland och Kanada. För att återta en ledande position krävs investeringar i form av ett förbättrat tillhandahållande av geologisk information, utvecklade digitala tjänster, utökad service och marknadsföring av Sverige som prospekteringsintressant land. Här har SGUs mineralinformationskontor i Malå en nyckelroll.

En utveckling av Malåkontoret bidrar också till målet om regional tillväxt och ökad sysselsättning utanför storstäderna. Detta genom att fler företag med geologisk och prospekteringsmässig kompetens etablerar sig i Malå, vilket ökar kompetensbasen och möjligheterna till rekrytering och utveckling för såväl SGU som företagen.

Idag är företagens efterfrågan på digital och fysisk information högre än vad som kan tillgodoses utan ökade insatser. En utveckling av mineralinformationskontoret är därför också en viktig förutsättning för att effektivisera prospektering och utvinning av innovationskritiska metaller i Sverige.

I regeringsuppdraget ”Mineralinformationskontoret i Malå”³, som SGU redovisade 2017, beskrivs möjliga insatser som kan göras i Malå för att öka Sveriges attraktivitet för mineralnäringen. För att uppnå dessa effekter krävs en permanent utökning av anslaget om 12 000 tkr årligen. Utöver detta föreslås också punktinsatser om 2 400 tkr per år i två år (2021–2022) för att genom bland annat digitalisering tillgängliggöra arkivmaterial och information som prospekteringsbolagen har rapporterat in till Bergsstaten.

2.3 Nödvändig kunskap om koldioxidlagring, kontinentalsockellag och konfliktmineral

Samhällets satsning på klimatomställning och klimatanpassning kräver även beredskap för frågor som rör tillstånd och tillsyn, främst avseende geologisk lagring av koldioxid. För att kunna möta samhällsbehovet föreslår SGU en större satsning på kunskapsuppbyggnad och juridisk beredskap inom tre områden – koldioxidlagring, kontinentalsockellagstiftningen och konfliktmineral.

Geologisk lagring av koldioxid

Frågan om geologisk lagring av koldioxid är högaktuell. De senast uppmätta höga halterna av koldioxid i atmosfären och de modellerade globala konsekvenserna ger ytterligare tyngd åt Sveriges beslut om skarpa klimatmål, klimatlag och bildandet av det klimatpolitiska rådet. Både branscher och enskilda företag har tagit initiativ till snabba utsläppsminskningar, och mot den bakgrunden blir det också tydligt att det finns ett behov av att kunna lagra de mängder koldioxid som inte kan åtgärdas genom byte av energislag och/eller industriprocess. Med andra ord – koldioxidlagring ingår i de insatser som är nödvändiga för att nå klimatmålen.

SGU är utpekad som berednings- och remissinstans i tillståndsprocessen för geologiska lagringsanläggningar. Tillståndsprocessen omfattar både undersökningar inför och uppförande av anläggning för geologisk lagring av koldioxid. SGU kommer även att ansvara för tillsyn av dessa undersökningar och lager. Det råder stor osäkerhet i när och hur omfattande denna verksamhet kommer att bli. Det är en lång process från ansökan om forsknings- eller försöksanläggning till en fullskaleanläggning och SGU kommer att vara inblandad i flera steg i processen. Omfattningen av tillsyn kommer sedan vara beroende av hur många anläggningar som verkligen kommer till stånd men även andra förutsättningar, till exempel vilken teknik som används.

För att hantera dessa frågor bedriver SGU idag aktivitet, i liten skala, i två organisatoriskt skilda verksamheter. Dels inom området som rör geologisk kompetens och expertkunskap, inklusive hantering av data och information om geologiska miljöer och formationer av intresse för lagring. Dels verksamhet som ska hantera möjliga tillståndsärenden. I den senare ingår även att på sikt bygga upp den kompetens och organisation som kommer att krävas för tillsyn av undersökningar och lagringsanläggningar. SGU har valt att särskilja dessa två verksamhetsområden för att säkerställa en rättssäker hantering av ansökningar från verksamhetsutövare om undersökningar och anläggning av geologiskt lager av koldioxid, samtidigt som förmågan att bistå verksamhetsutövare med geologiska underlag och information upprätthålls.

Sammantaget för dessa båda verksamhetsområden räknar SGU nu med att behovet uppgår till 6 000 tkr årligen, inklusive SGUs hantering av ärenden enligt kontinentalsockellagen (KSL) enligt nedan.

Kontinentalsockellagen, KSL

SGU utövar tillsyn och ger förslag till regeringsbeslut i ärenden som regleras i kontinentalsockellagen, KSL. Undersökningar och anläggning av koldioxidlager kommer att prövas enligt KSL, men även enligt Miljöbalken och Förordningen för geologisk lagring av koldioxid. För KSL-ärenden görs även maringeologiska bedömningar. När det gäller kontinentalsockellagen ser

---

³ Rapportering av regeringsuppdrag: Mineralinformationskontoret i Malå – Förslag till expansion och utveckling, Sveriges geologiska undersökning, september 2017

SGU ett ökat antal ärenden, även utan frågor kring koldioxidlagring, vilket ökar behovet av handläggnings- och juristresurser. I ovanstående äskande om utökning ingår även den utökade handläggningen av ärenden som rör kontinentalsockellagen.

En viktig delmängd av satsningen är information och vägledning till relevanta branscher så att det blir lättare att göra rätt.

Behörig myndighet för konfliktmineral

Förutom de satsningar som behöver göras på att förbättra Sveriges inhemska tillgång på kritiska råvaror, så innebär Agenda 2030-arbetet också att vi behöver ta oss an den utmaning som konfliktmineral innebär.

EU har beslutat om att införa en ny lagstiftning för att främja ansvarsfulla inköp av konfliktmineral hos importörer, kallad EU:s konfliktmineralförordning. EU-förordningen innebär att EU:s medlemsländer ska identifiera importerade metallers och minerals ursprung och säkerställa att importen inte finansierar väpnade konflikter. Lagstiftningen syftar till att importörer ska följa de internationella regler som finns från OECD⁴ och att importörer gör ansvarsfulla inköp. Tanken är att bryta länken mellan konflikter och illegal brytning av mineral, samt att sätta stopp för missförhållanden vid utnyttjande av lokalbefolkning och brott mot mänskliga rättigheter.

Regeringen har utsett SGU som behörig myndighet i enlighet med förordningen som börjar gälla den första januari 2021. En del av SGUs uppdrag kommer att vara att bedriva tillsyn av de företag som importerar de mineral som finns upptagna i förordningen – guld, tantal, tenn och volfram.

För förberedelser och genomförande av SGUs uppdrag föreslår SGU en ökning av anslaget med 3 000 tkr för år 2021 och därefter en permanent utökning om 2 000 tkr årligen.

Sammanfattningsvis tillsyn och tillstånd

SGU föreslår en utökning av anslaget om 9 000 tkr för år 2021 och därefter en permanent utökning av myndighetens anslag om 8 000 tkr per år för att kunna förbereda och utföra det ansvar som myndigheten förväntas ta avseende geologisk lagring av koldioxid, kontinentalsockelärenden och konfliktmineral.

3. Tryggad grundvattenförsörjning

Den period av låga grundvattennivåer som inleddes under 2016 har fortsatt, och Sverige fick under 2019 uppleva ännu ett år med låga grundvattennivåer i stora delar av landet och under flera månader. Situationen har aktualiserat och förtydligat behovet av information, prognoser och vägledning för att säkra Sveriges vattenförsörjning – dels för att kunna skydda den värdefulla naturresurs som grundvattnet utgör, dels för den anpassning som krävs av samhället till klimatförändringarnas effekter i form av både ökad vattenbrist och översvämningrisker. Vikten av en tryggad vattenförsörjning pekas ut både inom Agenda 2030 och inom miljömålsarbetet, där SGU ansvarar för målet *Grundvatten av god kvalitet*.

Efter de senaste årens historiskt låga grundvattennivåer står det för många alltmer klart att tillgång till vatten inte längre kan tas för givet. Regeringens historiska satsning på grundvatten har resulterat i ett bättre nationellt kunskapsunderlag att fatta beslut utifrån när vår dricksvattenförsörjning ska klimatanpassas, företag etableras eller expandera och människors och företags möjligheter att verka på landsbygden ska säkras. För att värdet av satsningen ska bestå även

---

⁴ Organization for Economic Co-operation and Development

bortom 2020 måste resultaten förvaltas, och en fortsatt utveckling av satsningen kommer att generera stora samhällsvärden.

Att klimatanpassa samhällets vattenförsörjning innebär att det behövs en bättre beredskap för en ändrad tillgång på grundvatten av god kvalitet och bättre möjlighet att planera för en klimatförändring i form av både ökad vattenbrist, översvänningsrisker och kvalitetsförändringar. Information är fortsatt särskilt viktigt i bristområden där det är en uppenbar risk att konflikt kan uppstå mellan vattenförsörjning och annan markanvändning.

Vattenförsörjning är även en förutsättning för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Kunskap om grundvattenförhållanden skapar förutsägbarhet för den som vill satsa nytt och kan bidra till hållbara investeringar. Detta skapar i sin tur förutsättning för ett hållbart näringsliv. Industrins behov av långsiktig tillgång till vatten av rätt kvalitet styr etableringar, exempelvis är livsmedels- och läkemedelsindustri särskilt beroende av grundvatten med dricksvattenkvalitet. Lantbruk är i mycket stor utsträckning beroende av grundvatten för bevattning och djurhållning. Några av våra mest jordbruksintensiva och bördiga områden finns på platser där konkurrensen om vattnet är hård. Även inom skogsbruket är information om grundvattennivåer avgörande för att kunna undvika körskador och planera markavvattning. Information om grundvattentillgång och scenarier för grundvattennivåernas förändring möjliggör en god planering, särskilt vid vattenbrist och torka, men också vid skyfall och mycket nederbördsrika perioder.

De flesta människor i glesbygdsområden tar sitt vatten från egen brunn. Den enskilda vattenförsörjningen är central för en levande landsbygd, för boende och för näringsidkare, exempelvis inom jordbruket och turistnäringen. Den källa till information som finns om Sveriges enskilda vattenförsörjning är SGUs brunnsarkiv och data från de analyser som SGU samlar in i samverkan med enskilda brunnsägare och de större laboratorier. För att säkra vattenförsörjningen i områden utan kommunalt VA behöver kunskapen om grundvattentillgångar i dessa områden fortsatt förbättras. Detta är nödvändigt både för att klimatsäkra befintliga bostäder och verksamheter, men också för att styra exploatering till områden där förutsättningar för en hållbar vattenförsörjning finns.

SGU kan konstatera att behovet av grundvattenrelaterad information fortsatt är stort, och trycket på SGU att digitalt tillgängliggöra mer och bättre information och beslutsunderlag är högt. Den kraftfulla grundvattensatsning som regeringen beslutade 2017 har varit framgångsrik och innebär att SGU byggt upp ett betydligt bättre underlag för att kunna ge bättre prognoser för grundvattennivåernas förändringar och säkra framtidens dricksvattenförsörjning. För att fullfölja denna satsning är det av yttersta vikt att initierade utvecklings- och insamlingsinsatser avseende grundvatten kan slutföras och förvaltas. Annars riskerar satsningen att inte få den utväxling som samhället behöver. För att möta samhällets behov när det gäller klimatanpassning, näringsliv och levande landsbygd föreslår SGU åtgärder enligt nedan.

3.1 Hydrogeologisk information för samhällsutveckling och klimatanpassning

Inom ramen för grundvattensatsningen har stora mängder data tagits fram. För att data ska komma till användning och generera ett värde i samhället behöver SGU vidareutveckla en säker och effektiv hantering av de ökade informationsmängderna och förvalta informationen utifrån användarnas behov. SGU behöver också utöka arbetet med att utvärdera, analysera och sammanställa grundvattendata för att göra den insamlade informationen mer användbar och lättillgänglig för användare. Kommunerna har ett stort ansvar när det gäller vattenförsörjning med ett huvudansvar för den allmänna dricksvattenförsörjningen och ett generellt planeringsansvar. Kommunernas kapacitet och kompetens varierar dock mycket och många användare behöver ett mer anpassat tillhandahållande, ett arbete som intensifierats i och med satsningen på nivåövervakning och geodata i 3D. SGU föreslår därför en fortsatt utveckling av ytterligare digitala tjänster. Som

ett led i detta arbete behöver SGU också förstärka kompetensen inom samhällsekonomi och kommunikation.

3.2 Effektiv och modern hantering av grundvattendata

För att minska sårbarheten inför kommande perioder av vattenbrist och låga grundvattennivåer behövs en fortsatt kartläggning och övervakning av grundvattnets kvalitet och kvantitet, insamling av data om enskilda brunnar och en fortsatt utveckling av insamling av data från andra. Då regeringens satsning på grundvatten inte blivit så stor som först aviserades har SGU tvingats prioritera ner vissa insatser. Detta medför att underlag från helikopterburna TEM-undersökningar inte kommer att kunna levereras i den omfattning som först planerades och den planerade fördubblingen av nivåövervakningsstationer kommer inte heller att uppnås. Dessa insatser är mycket viktiga och SGU föreslår därför att få finansiering för dem under år 2021. Därefter föreslås en finansiering som medger fortsatta utökade insamlingsinsatser för att möta samhällsbehoven som beskrivits ovan: en behovsstyrd grundvattenkartläggning i syfte att identifiera grundvattenresurser, en fortsatt utbyggnad av övervakningen av grundvattnets kvalitet och kvantitet samt en ökad insamling av data om enskilda brunnar för boende och näringsidkare i glesbygd.

3.3 Sammanfattningsvis för en tryggad vattenförsörjning

Regeringen har gjort en historisk satsning på grundvatten. Satsningen blev emellertid inte så stor som först aviserats och SGU har därför behövt prioritera ner omfattningen av insatserna. Sammanlagt minskades satsningen med 10 000 tkr. De insatser som prioriterats bort är alltså mycket viktiga och SGU föreslår därför att 10 000 tkr tillförs SGU för år 2021. För att möta samhällets behov av information, kunskapsstöd och kommunikationsinsatser bedömer SGU att det behövs en permanent höjning av anslaget med 13 000 tkr.

SGU föreslår därför en utökning av anslaget om 23 000 tkr år 2021 och därefter en permanent utökning om 13 000 tkr per år.

4. Ett klimatanpassat effektivt samhällsbyggande

För att uppnå den nationella geodatastrategins samhällsutmaning *En effektivare samhällsbyggnadsprocess/Hållbar samhällsutveckling* krävs tillgång till rätt och lättillgänglig information i ett tidigt skede i den digitala samhällsbyggnadsprocessen. Genom digitala arbetssätt ökar både behoven och kraven på detaljerad information av hög kvalitet. För att kunna möta delar av detta samhällsbehov föreslås en utökning av SGUs anslag med 12 000 tkr per år fördelat på 8 500 tkr för jordartskartering samt 3 500 tkr för bergkvalitetskartering och utveckling av arbetssätt för materialförsörjning.

4.1 Jordartsdata är basen för planering – markstabilitet och översvämningsrisker

Enligt Plan- och bygglagen (PBL) är kommuner skyldiga att i sina översiktsplaner bedöma risken för skador på bebyggelse och byggnadsverk på grund av översvämning, ras, skred och erosion. En studie om behovet av geodata för klimatanpassning, genomförd av Lantmäteriet, visade att jordartsdatabaser av tillräcklig kvalitet för hela landet är nödvändig för att kunna göra dessa bedömningar.

SGU har utvecklat en kostnadseffektiv metodik för att uppgradera och höja kvaliteten på äldre jordartskartor med hjälp av Lantmäteriets nationella höjdmödel. En samhällsekonomisk analys utförd under år 2018 visar att uppgraderad jordartsinformation ger en återbetalning på upp till 260 kronor för varje investerad krona.

För att kunna öka takten i uppgradering och nykartering av jordartsinformation föreslår SGU därför en utökning av anslaget om 8 500 tkr per år under perioden 2021–2023.

4.2 Materialförsörjning och hållbara transporter av ballast

Ballast behövs för all form av byggnation och infrastruktur. Fel typ av ballast kan både ge förkortade tekniska livslängder och skapa miljö- och hälsorisker. Täkter för ballast på fel plats skapar miljö- och trafikrisker genom långa transportvägar. SGUs arbete med att ta fram underlag för materialförsörjning och vägledningar för såväl bransch som tillståndsgivande myndigheter ger stöd för var täkter kan vara lämpliga att etablera. Genom ökad bergkvalitetskartering och genom att tillsammans med bransch, planerare och tillståndsgivare arbeta mer integrerat med materialflöden, transportvägar och återvinning av berg- och jordmaterial kan en effektivare materialförsörjning uppnås.

För att optimera transporter av ballast är det nödvändigt att ha aktuell information om var material tas ut, vilka materialslag som förekommer och vilka mängder som utvinns.

För att kunna arbeta mer aktivt med dessa frågor föreslås ökade resurser för SGU med 3 500 tkr per år under perioden 2021–2023.

Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning

ap. 1 Geovetenskaplig forskning

Anslaget får användas för att främja och stödja riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning.

Belopp i tkr.	2021	2022	2023
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 923	5 923	5 923
Summa	5 923	5 923	5 923

SGUs stöd till riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning

Forskning och utveckling är nödvändig för att utveckla geovetenskaplig kunskap för en hållbar samhällsutveckling baserat på den svenska naturens förutsättningar. SGU har i uppgift att ge stöd till riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning – ett stöd som har blivit allt viktigare under senare tid då finansieringen från forskningsråden av mer traditionell tillämpad geovetenskaplig forskning om berg, jord och grundvatten har fått stå tillbaka till förmån för en alltmer specialiserad forskning i stark konkurrens med andra naturvetenskapliga ämnesområden. De framtida utmaningarna i en cirkulär ekonomi ligger bland annat i att stärka den svenska konkurrenskraften och att skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. En förutsättning för att Sverige ska klara målen inom både Agenda 2030 och miljömålsarbetet – inte minst klimatmålen – är att satsa på utveckling av morgondagens hållbara teknik- och klimatlösningar. Många av dessa utmaningar och lösningar rör berg, jord och grundvatten, något som SGU poängterade särskilt i regeringsuppdraget ”Grundvattenbildning”⁵ som redovisades i september 2017. Där lyfte SGU just en ökning av både grundforskning och tillämpad forskning som en av de viktigaste åtgärderna för att kunna möta effekter av kommande klimatförändringar.

⁵ N2016/07991/SUN, N2016/07822/KLS

Som framgår av rapporten ”Innovationskritiska metaller och mineral från brytning till produkt”⁶ utgör underfinansiering av FoU-insatser inom geologiområdet ett problem för en satsning på innovationskritiska metaller och mineral i Sverige.

De forskningsansökningar som kommer in till SGU är av mycket hög relevans för de samhällsutmaningar som identifierats i Sverige och globalt. Med nuvarande anslagsnivå kan endast en femtedel av dessa forskningsprojekt beviljas medel. Utan tillräcklig finansiering till riktad geologisk grundforskning och tillämpad geologisk forskning kommer samhället att inte få det kvalificerade beslutsstöd som krävs vid större infrastruktursatsningar. Därtill kommer näringslivet att få svårigheter att kunna utveckla ny miljöanpassad teknologi för att svara upp mot nationella och globala utmaningar.

Mot bakgrund av ovanstående är det av yttersta vikt att den forskning som finansieras via SGU kvarstår. SGU föreslår därför att anslaget för stöd till riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning även fortsatt uppgår till 5 923 tkr per år från och med 2021. I övrigt hänvisas till det resonemang SGU framfört i tidigare budgetunderlag.

Anslag 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

ap. 1 Oljelagringsanläggningar m.m. samt Adak-fältet

Anslaget får användas för att täcka statliga kostnader för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga gruvfältet i Adak, Malå kommun inklusive miljö- och funktionskontroll, förvaltning och nödvändiga underhålls- och miljösäkrande åtgärder vid efterbehandlade anläggningar.

Anläggningstillgångar som hänförs till sanerings- och miljösäkringsarbetet får finansieras från anslagsposten.

Belopp i tkr.	2021	2022	2023
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, ap. 1	14 000	14 000	14 000
Summa	14 000	14 000	14 000

Under kommande år fortsätter SGU arbetet med utformning av miljösäkringsåtgärder vid befintliga anläggningar, följt av miljöprövning av föreslagna åtgärder och sedan upphandling av entreprenadarbeten. SGU har väl utarbetade rutiner för både planering och uppföljning av åtgärderna. Utmaningen ligger i de externa beroenden som finns i processen, framförallt genomförandet av åtgärderna. Dessa leder dels till osäkerheter i tid, dels till osäkerheter i anbudssummor från entreprenörer. Osäkerheterna i kostnader, i tiden för tillståndsprövning och för eventuella överklaganden i upphandlingsprocessen innebär att det inte går att veta exakt när entreprenadkostnaderna faller ut – något som försvårar planering och fullt utarbetande av tilldelade medel. Ett effektivt arbete skulle gynnas av om SGU får tillgång till fullt anslagssparande – och fortsatt 3 % anslagskredit.

SGU föreslår en anslagsnivå om 14 000 tkr årligen under 2021–2023 för att säkerställa att miljön i anslutning till statens avvecklade oljelagringsanläggningar inte förorenas, samt för eventuella insatser som krävs vid det statliga gruvfältet i Adak.

⁶ Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser Dnr: 2016/227

Bakgrund

SGU ansvarar för att avveckla och miljösäkra 31 bergrum med nedlagda civila beredskapslager för olja. Avvecklingsarbetet avslutades under 2009. I samband med detta fick 22 anläggningar tillstånd för miljösäkringsåtgärder. Avvecklingen har inneburit att många fastigheter i anslutning till bergrummen har avyttrats. Med miljösäkring menas åtgärder för att säkerställa att oljeföreningar inne i bergrummet i största möjliga mån tas bort och att påverkan på den omgivande miljön ligger på en acceptabel nivå. Verksamheten består därmed dels av åtgärder, dels av en långsiktig miljö- och funktionskontroll av de utförda åtgärderna enligt de villkor som ställts i miljödomarna. Detta medför också att det kan behövas nya eller kompletterande miljösäkringsåtgärder, till exempel på grund av förändringar i miljön eller förändrade myndighetskrav. Vidare behövs kontinuerligt ytterligare fysiska arbetsmiljöåtgärder genomföras vid flera av nedstigningsbrunnarna där de uppföljande kontrollerna görs.

När verksamheten vid ett oljelager avvecklats, upphör även bortpumpningen av grundvatten från det bergrum där bränslet lagrats. Därefter återgår grundvattennivåerna sakta till de ursprungliga, något som i regel tar många år. Planerna för när miljösäkringsåtgärderna ska ske bygger på bedömningar av när i tiden anläggningarna blir vattenfyllda.

UTGIFTSOMRÅDE 20 – ALLMÄN MILJÖ- OCH NATURVÅRD

Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

ap. 3 Sanering o återställ – del till SGU

Anslagsposten får användas för att inventera samt, i enlighet med den gällande prioritetsordningen, genomföra ansvarsutredningar, nödvändiga undersökningar, åtgärder och efterföljande miljökontroll på områden där staten har ett visst ansvar för avhjälpande och där ingen annan myndighet kan svara för avhjälpande.

Avsättningar för sanering och återställning av förorenade områden ska redovisas mot anslag det budgetår som utgifterna hänför sig till.

Belopp i tkr.	2021	2022	2023
Förslag till finansiering			
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden, ap. 3	70 000	70 000	70 000
Summa	70 000	70 000	70 000

Sanering och återställning av förorenade områden där staten har ett ansvar

Totalt har nu knappt 170 objekt identifierats på initiativ av SGU. Av dessa är ca 100 inventerade och ett 50-tal ansvarsbedömda. Utredningar (undersökningar och åtgärdsförberedelser) pågår vid omkring 40 objekt. Det händer i sällsynta fall att en tillsynsmyndighet identifierar nya objekt som inte tidigare varit kända, och inom ramen för tillsynen ställs ibland nya krav på SGU som företrädare för staten, vilket innebär att SGU ibland måste göra omprioriteringar.

SGU har väl utarbetade rutiner för utredningar och efterbehandlingsåtgärder. Liksom när det gäller miljösäkringen av statens oljelagringsanläggningar ligger utmaningen i de externa beroenden som finns i processen; dels osäkerheter i tid, dels osäkerheter i anbudssummor från entreprenörer. Dock är både osäkerheterna i tid och entreprenadsummorna inom arbetet med förorenade områden betydligt högre än inom arbetet med oljelagringsanläggningarna. Omfattningen av dessa externa beroenden gör att det är svårt att veta exakt när entreprenadkostnaderna faller ut – något som försvårar planering och fullt utarbetande av tilldelade medel. Om SGU får tillgång till fullt anslagssparande samt möjlighet till 10 % anslagskredit för verksamheten kommer arbetet att kunna effektiviseras.

Åtgärder har hittills utförts vid tjugo objekt och fler objekt inom de högsta riskklasserna 1 och 2 blir successivt redo för åtgärd. Eftersom åtgärdsförberedande utredningar för alla objekt ännu inte har genomförts, är det i dagsläget inte möjligt att exakt uppge kostnader för de områden med höga miljörisker som staten ansvarar för att efterbehandla. Detta innebär att SGU fortsatt behöver finansiering i nivå med 2020 års nivå under en kommande fyraårsperiod. Därefter bedömer SGU att nivån successivt kan sänkas till 40 000 tkr per år.

SGU äskar en fortsatt anslagsnivå om 70 000 tkr per år för perioden 2021–2023.

Anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö

ap. 2 Åtgärder för havs- och vattenmiljö

Anslaget får användas för utgifter för insatser och åtgärder för att förbättra, bevara, planera, restaurera och skydda havs- och vattenmiljöer. Anslaget får även användas för statsbidrag, medfinansiering av EU-medel, medlemskap i internationella organisationer samt för utvärdering av ovan angivna insatser och åtgärder.

Belopp i tkr.	2021	2022	2023
Nuvarande nivå (år 2020), bidrag via Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev	6 000	6 000	6 000
Förslag till utökning			
Rättsutveckling, vägledning och EU-insatser	6 000	6 000	6 000
Digital information och grundvattenberoende ekosystem	1 000	1 000	1 000
Grundvatten som en del i nätverk för hydrografi	2 000	2 000	2 000
Summa	15 000	15 000	15 000

Vattenförvaltning

Ovanstående tabell summerar SGUs bedömning av den tilläggsfinansiering som, utöver nuvarande finansiering (som uppgick till 8 000 tkr år 2018 och därefter till 6 000 tkr åren 2019–2020), behövs för att Sverige ska kunna infria de åtaganden som ingåtts till följd av ramdirektivet för vatten och grundvattendirektivet – och särskilt med tanke på den nya lagstiftning som trädde i kraft 2019. Det totala medelsbehovet är 15 000 tkr per år för perioden 2021–2023.

Behovet av SGUs stöd inom vattenförvaltningen avseende de grundvattenrelaterade frågorna är fortsatt mycket stort. Kunskaps- och resursbrist och hög personalomsättning på vattenmyndigheter och länsstyrelser är några av förklaringarna. Inom ramen för nuvarande medelstilleddning, som fås via Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev, kan dock SGU svara upp mot behovet i tillräcklig omfattning.

Rättsutveckling, vägledning och EU-insatser

Parallellt med den svenska rättsutvecklingen händer det mycket på EU-nivå. Svenska grundvattenförhållanden avviker starkt från de kontinentala; bevakning av Sveriges intressen på Europeanivå är därför viktigt. Bland annat kommer frågan om återanvändning av vatten att vara föremål för diskussioner på EU-nivå. Detta kan komma att ha påverkan på Sveriges utbredda användning av konstgjord grundvattenbildning vid den kommunala vattenförsörjningen.

I samband med den höjda finansieringen år 2018 kunde SGU under det året stärka upp myndighetens insatser inom EU- och CIS-arbetet (Common Implementation Strategy). Inom ramen för CIS-arbetet togs en bevakningslista framför screening av PFAS, läkemedelsrester och andra potentiella tidigare inte kända föroreningar.

Under 2019 trädde nya regler kring tillämpning av miljökvalitetsnormer för vatten ikraft i Sverige. De nya reglerna införlivade slutsatserna som inkluderar ickeförsämringskravet från den så kallade Weserdomen. De flesta miljöprovningar i svenska domstolar har rört ickeförsämring i ytvattenförekomster, men SGU ser nu att frågan i allt större utsträckning även aktualiseras i grundvatten-

sammanhang. Ännu finns inga prejudicerande domar avseende grundvatten, och det är därmed inte helt klarlagt hur de nya reglerna ska tolkas. SGU är den enda myndighet som har den kompetens som behövs vad gäller grundvattendirektivet och ramdirektivets grundvattendelar i de rättsprocesser som nu har inletts. Det är mycket viktigt att tillämpningen av de nya reglerna blir direktivskonform och förutsägbar. SGU bör mot den bakgrunden delta i fler processer de närmaste åren för att bidra till en god rättsutveckling på området.

SGU ser därför ett behov om ytterligare 6 000 tkr årligen för att stärka arbetet med Sveriges åtaganden inom ramdirektivet för vatten och grundvattendirektivet.

Digital information och grundvattenberoende ekosystem (våtmarker mm)

I SGUs roll ingår att förse vattenmyndigheterna med nödvändig information för genomförandet av vattenförvaltningen. Under perioden 2018–2020 genomför SGU en satsning på nyinsamling av information i områden som kan anses särskilt utsatta för vattenbrist. Satsningen genomförs inom utgiftsområde 24 Näringsliv och det är stora områden som är viktiga förekomster inom svensk vattenförvaltning som faller utanför detta uppdrag. Det finns därmed ett behov av att samla in ytterligare information.

Framgången för miljö kvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet* är direkt kopplad till vattenförvaltningens resultat; en väl genomförd vattenförvaltning medför en bättre uppfyllelse av miljö kvalitetsmålet. Målet omfattar grundvattnets kemiska och kvantitativa status men också grundvattnets påverkan på anslutande ekosystem i ytvatten.

SGU har dels, liksom Havs- och vattenmyndigheten, en roll som föreskrivande och vägledande myndighet, dels en roll som kunskapsförsörjande myndighet liknande SMHI. SGUs arbete är fokuserat på grundvatten, och här finns en skillnad i resurstilldelning mellan ytvatten- och grundvattenfrågorna. Detta kan eventuellt bero att ytvatten sedan länge har varit ett mer känt begrepp. Mot den bakgrund att grundvatten är en del av vattencykeln och att grundvattnet har en stor inverkan på ytvattnet i och med att mer än hälften av vattnet i sjöar och vattendrag härstammar från grundvattnet, är denna skillnad omotiverat stor.

Det finns ett nationellt behov av att utveckla metoder för att fastställa vilka hotade landbaserade och akvatiska ekosystem (ytvatten) som kan bli föremål för vattenförvaltningsarbete och miljö kvalitetsmål. Här har SGU tagit fram vägledningar och samarbete pågår med vattenmyndigheter, Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket.

Det fortsatta utvecklingsarbetet beräknas för SGUs del uppgå till 1 000 tkr per år för perioden 2021–2023. Detta knyter även an till den satsning på restaurering av våtmarker som pågår under åren 2018–2020 – en värdefull satsning som engagerat bland annat länsstyrelser, kommuner och civilsamhället.

Grundvatten som en del i nätverk för hydrografi

Behovet av bra hydrografiska data med en god geografisk beskrivningsnivå och sammanhållen struktur är stort inom flera verksamhetsområden. Bra data möjliggör korrekta bedömningar bland annat inom miljösektorn, i klimatanpassningsarbetet och för bedömningar inom vattenförvaltningen. Lantmäteriet och SMHI har därför skapat ett rikstäckande hydrografiskt nätverk för ytvatten, ”Hydrografi i nätverk”. För att inom vattenförvaltningen kunna hantera de samlade vattenresurserna på ett rationellt sätt behöver även grundvattnet inkluderas i nätverket. Detta är en viktig förutsättning för att kunna bedöma möjligheter och begränsningar i vattenförsörjningen regionalt och lokalt och i ett förändrat klimat. För att kunna genomföra detta behöver SGU resursförstärkning för att koppla ihop grundvattenmagasin och -förekomster med ytvatten i ”Hydrografi i nätverk” om 2 000 tkr per år under perioden 2021–2023.

AVGIFTSINTÄKTER SOM DISPONERAS

Avgiftsfinansierad verksamhet

Enligt förordning (2008:1233) med instruktion för Sveriges geologiska undersökning får SGU mot avgift bedriva uppdragsverksamhet och tjänsteexport. Nivån på avgifterna sätts så att intäkterna täcker samtliga kostnader, såväl direkta som indirekta, som rör verksamheten. Intäkterna förväntas uppgå till 36 000 tkr 2021. Så långt SGU kan bedöma kommer intäkterna att ligga på samma nivå även 2022–2023.

Övriga avgiftsintäkter som disponeras

Intäkter av avgifter som tas ut med stöd av 4 § avgiftsförordningen (1992:191) avser i första hand försäljning av geologisk information i form av databaser, kartor och publikationer. Vidare förekommer viss andrahandsuthyrning av lokaler. Intäkterna beräknas till 4 900 tkr under 2021. Så långt SGU kan bedöma kommer intäkterna att ligga på samma nivå även 2022–2023. Bedömningen gäller under förutsättning att SGUs geodata inte görs helt avgiftsfria⁷.

ÖVRIGA INTÄKTER SOM DISPONERAS

SGU som huvudman för efterbehandling av förorenade områden

SGU kan på begäran från en kommun agera huvudman för objekt där saneringen sker helt eller delvis med statsbidrag. Finansieringen av utredningar och åtgärder görs genom bidrag från Naturvårdsverket via den berörda länsstyrelsen i enlighet med förordning (2004:100) om avhjälpande av föroreningskador och statsbidrag för sådant avhjälpande. Under 2021–2023 beräknar SGU att årligen upparbeta ca 120 000 tkr som finansieras med bidrag från Naturvårdsverket.

SGUs samverkan med andra myndigheter och deltagande i FoU-projekt

SGU är en aktiv partner i internationellt samarbete och internationella forsknings- och utvecklingsprojekt. Flera projekt med extern finansiering pågår och bedöms fortsätta under de närmaste åren. SGU samverkar också med andra statliga myndigheter. Den externa bidragsfinansieringen inom dessa områden beräknas till 41 000 tkr för år 2021. Så långt SGU kan bedöma kommer intäkterna att ligga på samma nivå även 2022–2023.

---

⁷ I maj 2019 fick Lantmäteriet i uppdrag att tillsammans med bl.a. de organisationer som är representerade i Geodatarådet identifiera vilka datamängder som kan komma i fråga att tillgängliggöras som värdefulla datamängder enligt direktiv 2003/98/EG, det s.k. PSI-direktivet. Det är sannolikt att en betydande del av de datamängder som SGU idag har avgiftsintäkter för kommer att omfattas av direktivet. Om så blir fallet uppstår ett behov av att SGU:s förvaltningsanslag permanent tillförs motsvarande resurser som intäktsbortfallet samt ett tillfälligt tillskott för IT-utveckling behäftad med tillgängliggörande av dessa data.

AVGIFTSINTÄKTER SOM REDOVISAS MOT INKOMSTTITEL

Avgifter enligt minerallagen

Med stöd av 14 kap. 1–2 §§ minerallagen (1991:45) samt 2 §, 10–11 §§, 19 § och 43 § mineralförordningen (1992:285) tar Bergsstaten ut ansöknings- och undersökningsavgifter. Undersökningsavgiften varierar med typ av koncessionsmineral och med undersökningstiden. För bearbetningskoncession och markanvisningsförrättning betalas endast en ansökningsavgift och en markanvisningsavgift.

Med stöd av punkt 59–60 §§ mineralförordningen tas en avgift (försvarsavgift) ut av innehavare av utmål enligt gruvlagen samt äldre rättighet avseende stenkol.

Prognosen för de sammantagna avgifterna är 10 000 tkr för 2021, 11 000 tkr för 2022 och 13 000 tkr för 2023.

Mineralersättning

För bearbetningskoncessioner som har beviljats sedan den 1 maj 2005 ska koncessionshavaren betala en mineralersättning enligt 7 kap. 7 § minerallagen (1991:45) samt 48 49a §§ mineralförordningen (1992:285). Ersättningen motsvarar två promille av det beräknade värdet av de mineral som har brutits och uppfodrats under året inom koncessionen. Tre fjärdedelar av ersättningen tillfaller fastighetsägare inom koncessionsområdet och en fjärdedel staten.

Intäkterna från mineralersättning beräknas till 3 300 tkr per år under perioden 2021–2023.

Försäljning av oljelagringsanläggningar

SGU kan i vissa fall uppbära intäkter från försäljning av oljelagringsanläggningar med tillhörande utrustning med mera. Intäkterna redovisas mot inkomsttitel efter avdrag för direkta försäljningsomkostnader.

För perioden 2021–2023 förväntas inga försäljningsintäkter av detta slag.

Avgifter enligt 5 § kontinentalsockelförordningen

Enligt 5 § kontinentalsockelförordningen (1966:315) meddelar SGU tillstånd till sand-, grus- eller stentäkt på kontinentalsockeln. Idag finns två lagakraftvunna tillstånd för vilka SGU tar ut en avgift beräknad på utvunnen kvantitet.

Intäkterna beräknas uppgå till 120 tkr 2021. För 2022–2023 förväntas i dagsläget inga avgiftsintäkter av detta slag.

Bedömningen baseras på idag gällande tillstånd och villkoren däri. Tillkommande tillstånd och/eller villkorsändringar kan komma att påverka bedömningen med avseende på såväl avgiftsintäkternas storlek som när i tid de tas ut.

UTÖKAD INFORMATION

Översikt över verksamhetens finansiering

Tkr ¹⁾	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Finansieringskälla	utfall år 2019	prognos år 2020	beräknat år 2021	beräknat år 2022	beräknat år 2023
Utgiftsområde 24 Näringsliv					
<i>Anslag 1:8 Sveriges geologiska undersökning</i>					
<i>ap.1 Geologisk undersökningsverksamhet m.m.</i>	248 311 ²⁾	232 296 ³⁾	307 224 ⁴⁾	309 196	306 796
<i>ap.2 Marin undersökningsplattform (ny anslagspost)</i>			20 000 ⁵⁾	20 000	20 000
<i>Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning</i>					
<i>ap.1 Geovetenskaplig forskning</i>	5 923 ⁶⁾	5 923 ⁷⁾	5 923 ⁸⁾	5 923	5 923
<i>Anslag 1:10 Miljöskydd av oljelagringsanläggningar</i>					
<i>ap.1 Oljelagringsanläggningar m.m. samt Adak-fältet</i>	11 667 ⁹⁾	14 000 ¹⁰⁾	14 000 ¹¹⁾	14 000	14 000
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård					
<i>Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden</i>					
<i>ap. 3 Sanering o återställ - del till SGU</i>	62 547 ¹²⁾	70 000 ¹³⁾	70 000 ¹⁴⁾	70 000	70 000
<i>Anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö</i>					
<i>ap.2 Havs- och vattenmiljöer</i>			15 000 ¹⁵⁾	15 000	15 000
Avgiftsinintäkter som disponeras	33 715	41 670	40 900	40 900	40 900
- uppdragsverksamhet	19 211	21 370	21 000	21 000	21 000
- tjänsteexport	7 185	15 420	15 000	15 000	15 000
- intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	7 319	4 880	4 900 ¹⁶⁾	4 900	4 900
Övriga intäkter som disponeras	132 794	160 448	161 000	161 000	161 000
- varav bidrag till efterbehandling av förorenade områden (BFO)	91 215	120 000	120 000	120 000	120 000
Summa	494 957	524 337	634 047	636 019	633 619
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel	9 124	11 476	13 420	14 300	16 300
- avgifter enligt minerallagen	5 757	8 000	10 000	11 000	13 000
- Mineralersättning	3 367	3 300	3 300	3 300	3 300
- Förärljning av oljelagringsanläggningar	0	0	0	0	0
- Avgifter enligt 5 § kontinentalsockelförordning	0	176	120	0	0

¹⁾ Uppgifterna för åren 2021–2023 anges i 2020 års prisnivå.

²⁾ **1:8** Utgående överföringsbelopp vid utgången av **år 2019** uppgår till 631 tkr före indrag av 6 100 tkr som inte fick disponeras under 2019. I enlighet med SGU:s regleringsbrev disponerar myndigheten ett anslagssparande om 3 %.

³⁾ **1:8** Finansiering **år 2020** från anslag Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (232 296 tkr) baseras på den i regleringsbrevet för år 2020 beslutade tilldelningen (239 665 tkr), indrag av anslagssparande om 6 100 tkr (se not 2 ovan) och justering jämfört med förslag i BP20 om -1 900 tkr.

⁴⁾ **1:8** Finansiering **år 2021** från anslag Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (ap.1, 307 224 tkr) baseras på den i budgetpropositionen för år 2020 föreslagna anslagsnivån (202 824 tkr). Därtill föreslås ap. 1 under anslaget, i detta budgetunderlag, tillföras medel om sammanlagt 96 400 tkr.

⁵⁾ **1:8 (förslag till ny ap.2)** Finansiering föreslås för marin undersökningsplattform för myndighetssamverkan.

⁶⁾ **1:9** Anslagsförbrukningen vid utgången av **år 2019** uppgår till den i regleringsbrevet för år 2019 beslutade tilldelningen (5 923 tkr).

⁷⁾ **1:9** Finansiering **år 2020** från anslag Geovetenskaplig forskning (5 923 tkr) baseras på den i regleringsbrevet för år 2020 beslutade tilldelningen (5 923 tkr).

⁸⁾ **1:9** Finansiering **år 2021** från anslag Geovetenskaplig forskning (5 923 tkr) baseras på den i budgetpropositionen för år 2020 föreslagna anslagsnivån (5 923 tkr).

⁹⁾ **1:10** Utgående överföringsbelopp vid utgången av **år 2019** uppgick till 2 186 tkr. I enlighet med SGU:s regleringsbrev tilläts inte att anslagssparandet från år 2019 disponeras år 2020.

¹⁰⁾ **1:10** Finansiering **år 2020** från anslag Oljelagringsanläggningar m.m. samt Adak-fältet (14 000 tkr) baseras på den i regleringsbrevet för år 2020 beslutade tilldelningen (14 000 tkr).

¹¹⁾ **1:10** Finansiering **år 2021** från anslag Oljelagringsanläggningar m.m. samt Adak-fältet (14 000 tkr) baseras på den i budgetpropositionen för år 2020 föreslagna anslagsnivån (14 000 tkr).

¹²⁾ **1:4** Anslagssparandet vid utgången av **år 2019** uppgår till 2 453 tkr. Enligt beslut i Naturvårdsverkets regleringsbrev tilläts inte att anslagssparandet från år 2019 disponeras år 2020.

¹³⁾ **1:4** Finansiering **år 2020** från anslag Sanering och återställ - del till SGU (70 000 tkr) baseras på den i regleringsbrevet för Naturvårdsverket år 2020 beslutade tilldelningen under ap. 3 (70 000 tkr).

¹⁴⁾ **1:4** Finansiering **år 2021** från anslag Sanering och återställ - del till SGU (70 000 tkr) grundar sig på att arbetet med de statligt förorenade områdena nu har kommit så långt i processen att flera objekt är klara för åtgärd.

- 15) **1:11** Finansiering år 2021 från anslag Havs- och vattenmiljöer (15 000 tkr) föreslås för arbete inom vattenförvaltningen avseende *Rättsutveckling, vägledning och EU-insatser* samt *Digital information och grundvattenberoende ekosystem (våtmarker mm)*.
- 16) **Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen** - Gäller under förutsättning att SGUs geodata inte görs helt avgiftsfria.

Räntekonto med kredit och annan kredit i Riksgäldskontoret

SGU föreslår att en räntekontokredit om 10 000 tkr även fortsatt ställs till myndighetens förfogande. För projekt inom uppdrag och tjänsteexport erhålles betalning i många fall först efter det att avtalade tjänster har levererats, och för EU-finansierade projekt ska upparbetade kostnader först granskas och godkännas av betalande part innan likvid erläggs.

Anslagskredit på ramanslag

Anslag 24 1:8 Sveriges geologiska undersökning

SGU föreslår att en anslagskredit motsvarande 3 % av tilldelade medel fortsatt ställs till myndighetens förfogande under åren 2021–2023 för finansiering av oförutsedda händelser nära årsskiftet.

Anslag 24 1:9 Geovetenskaplig forskning

Inget behov av anslagskredit föreligger.

Anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

SGU föreslår att en anslagskredit motsvarande 3 % av tilldelade medel fortsatt ställs till myndighetens förfogande under åren 2021–2023 för finansiering av oförutsedda händelser nära årsskiftet.

Anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

SGU föreslår att en anslagskredit motsvarande 10 % av tilldelade medel på ap. 3 ställs till myndighetens förfogande under åren 2021–2023 för finansiering av oförutsedda händelser nära årsskiftet. Se även motiv till förslag till disponibelt anslagssparande.

Förslag till disponibelt anslagssparande

Anslag 24 1:8 Sveriges geologiska undersökning

SGU föreslår att få disponera ett anslagssparande om 3 % under åren 2021–2023.

Anslag 24 1:9 Geovetenskaplig forskning

Inget behov av disponibelt anslagssparande föreligger.

Anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

I arbetet med oljelagringsanläggningarna finns externa beroenden som medför särskilda osäkerheter i tid och i kostnader. Det handlar om tillstånd hos mark- och miljödomstol, krav från tillsynsmyndigheter, överprövade upphandlingar, tillgång till mark, avtal med andra verksamhetsutövare med mera. Planeringsförutsättningarna för fullt upparbetande av tilldelade medel är därför ogynnsamma. Förutsättningarna för en mer ändamålsenlig planering, och därmed en mer kostnadseffektiv verksamhet, skulle förbättras om SGU, som komplement till en anslagskredit motsvarande 3 % av tilldelade medel, har möjlighet att överföra oförbrukade medel mellan åren.

SGU föreslår därför att få disponera ett anslagssparande om 3 % under åren 2021–2023.

Anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

Processen med sanering av förorenade områden är beroende av ett flertal externa faktorer. Osäkerheterna avseende bland annat tiden för tillståndsprövning och eventuella överklaganden i upphandlingsprocessen innebär att det inte går att veta exakt när saneringskostnaderna faller ut – något som försvårar planering och fullt upparbetande av tilldelade medel. Om SGU får disponera ett anslagssparande samt möjlighet till 10 % anslagskredit för verksamheten kommer arbetet att effektiviseras.

SGU föreslår därför att få disponera ett anslagssparande om 3 % under åren 2021–2023.

Bemyndiganden

Beloppen avseende infriade förpliktelser är indikativa.

Tkr ¹⁾	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3	År 4-5
	utfall	prognos	beräknat	beräknat	beräknat	beräknat
Finansieringskälla	år 2019	år 2020	år 2021	år 2022	år 2023	år 2024 -

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning²⁾

Ingående åtaganden	4 862	3 325	2 152	-	-	-
+ Nya åtaganden	2 402	2 152	4 600	-	-	-
- Infriade åtaganden	-3 939	-3 325	-1 833	-3 319	-1 600	0 ³⁾
Utestående åtaganden vid årets slut	3 325	2 152	4 919	-	-	-
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	5 000	5 000	5 000	-	-	-

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

ap. 3 Sanering o återställ - del till SGU⁴⁾

Ingående åtaganden	21 396	15 935	30 000	-	-	-
+ Nya åtaganden	15 935	30 000	30 000	-	-	-
- Infriade åtaganden	-21 396	-15 935	-30 000	-30 000	0	0 ⁵⁾
Utestående åtaganden vid årets slut	15 935	30 000	30 000	-	-	-
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	30 000	30 000	30 000	-	-	-

¹⁾ Uppgifterna för åren 2020-2023 anges i 2020 års prisnivå.

²⁾ Syfte: För att kunna teckna avtal om bidrag till fleråriga forskningsprojekt.

³⁾ Slutår 2023

⁴⁾ Syfte: För att kunna teckna avtal om fleråriga insatser som rör inventering, undersökningar och åtgärder för att sanera och efterbehandla förorenade områden.

⁵⁾ Slutår 2022

Verksamhetsinvesteringar, låneram och räntor

Verksamhetsinvesteringar

Tkr ¹⁾	ÅR -1	ÅR 0	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3
	Utfall år 2019	Prognos år 2020	Beräkn. år 2021	Beräkn. år 2022	Beräkn. år 2023
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	1 925	3 300	8 300	3 300	3 300
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	6 145	35 994	86 706	8 850	8 850
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	866	3 350	1 000	1 000	1 000
Summa verksamhetsinvesteringar	8 936	42 644	96 006	13 150	13 150
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	8 936	42 644	96 006	13 150	13 150
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Anslag (efter medgivande av regeringen)					
Summa finansiering	8 936	42 644	96 006	13 150	13 150

¹⁾ Uppgifterna för åren 2021-2023 anges i 2020 års prisnivå.

Särskild information om verksamhetsinvesteringar

Tkr ¹⁾	Totalt	Åck.	ÅR 0	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3
		utfall år 2019	Prognos år 2020	Beräkn. år 2021	Beräkn. år 2022	Beräkn. år 2023
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Fartyg maringeologisk undersökning			27 144	72 856		
Summa utgifter för investeringar	0	0	27 144	72 856	0	0
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)			27 144	72 856		
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Anslag						
Summa finansiering	0	0	27 144	72 856	0	0
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.						
Maskiner, inventarier och installationer m.m.			27 144	72 856		
Byggnader, mark och annan fast egendom						
Övriga verksamhetsinvesteringar						
Summa finansiering	0	0	27 144	72 856	0	0

¹⁾ Uppgifterna för åren 2021-2023 anges i 2020 års prisnivå.

Investeringen avser byte av ett framdriftssystem för SGUs undersökningsfartyg Ocean Surveyor. Ett fartyg så som Ocean Surveyor med avancerad och specialanpassad utrustning för havsbottenundersökningar utgör en förutsättning för att kunna bedriva den maringeologiska verksamheten.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

Tkr ¹⁾	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall år 2019	prognos år 2020	förslag år 2021	beräknat år 2022	beräknat år 2023
IB lån i Riksgäldskontoret	13 407	15 380	50 407	131 398	125 459
Nyupplåning	10 828	42 644	96 006	13 150	13 150
Amorteringar	8 855	7 618	15 015	19 088	21 087
UB lån i Riksgäldskontoret	15 380	50 407	131 398	125 459	117 522
Beslutad/föreslagen låneram	27 000	105 000	135 000	130 000	120 000
Ränteutgifter	16	0	0	75	300
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 24, anslag 1:8	8 871	7 618	15 016	19 164	21 387
Utgiftsområde 24, anslag 1:10	0	0	0	0	0
Övrig finansiering	0	0	0	0	0

¹⁾ Uppgifterna för åren 2021-2023 anges i 2020 års prisnivå.

Differenser mellan utfall nyupplåning i ovanstående tabell jämfört med utfall investeringar i tabellen Verksamhetsinvesteringar beror på att 2 307 tkr av investeringar 2018 togs upp i lån 2019 samt att 227 tkr av 2019 års investeringar kommer att tas upp i lån 2020.

Lokalbehov

Efter att kontoret i Stockholm stängts i början av 2020 bedöms befintliga lokaler vara väldimensionerade för den planerade verksamheten. Några planerade utökningar eller minskningar föreligger därför inte.

Hyresavtalet för lokalerna i Göteborg löper ut vid utgången av 2021 och det kan därför inte uteslutas att avtalet kan komma att förhandlas om under 2021.

BILAGA 1

SGUs BUDGETUNDERLAG 2021-2023: kopplingar till Agenda 2030

Nedanstående tabell visar kopplingen mellan SGUs förslag till utökning av verksamheten 2021–2023 och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Anslagsområde/ särskild satsning	Relevanta mål i Agenda 2030	Kommentar
Anslag 1:8 1. Hållbara hav och blå tillväxt 1.1 Marin undersökningsplattform för myndighetssamverkan (prioritet 1) 1.2 Maringeologisk information för samhällets planering	8, 11, 12, 13, 14	Havs- och kustzonsplanering, åtgärder för en ren havsmiljö i bl.a. Östersjön, samt klimatanpassning av kustsamhällen till höjda havsnivåer är en förutsättning för blå och grön tillväxt (Mål 8 och 12). En utökad marin kartläggning är viktigt för samhällets samlade ökande behov av underlag och kunskap om havet samt för Sveriges försvar. Maringeologisk information bidrar till Mål 14 (Hav och marina resurser), men även till klimatanpassning (Mål 13), hållbara städer och samhällen (Mål 11) m.m.
2. Klimatomställning – en stärkt, resurseffektiv industri		
2.1 Trygga tillgången till metaller och mineral (prioritet 2)	8, 9, 11, 13	Teknik för klimatomställning (Mål 13), till exempel batteritillverkning och utbyggnad av vindkraft, kräver resurser i form av bland annat innovationskritiska råvaror som det finns potential att utvinna i dessa regioner. Utökad kartläggning av metaller och mineral i Bergslagen samt i delar av Västernorrland, Jämtland och Småland ger kunskap som bidrar till förut-sättningar för ekonomisk tillväxt (Mål 8), hållbar industri, innovationer och infrastruktur (Mål 9), samt för hållbara städer och samhällen (Mål 11). I förlängningen bidrar en ökad svensk utvinning av strategiskt viktiga råvaror till <i>Generationsmålets</i> intentioner att inte orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.
2.3 Nödvändig kunskap om koldioxidlagring, kontinentalsockellag och konfliktmineral	9, 11, 12, 13, 14, 15 m.fl.	SGUs Malåkontor är en grundbult i tillhandahållandet av ovanstående data och bidrar därmed till ovanstående mål. Kunskap samt tillstånds- och tillsynsarbete banar väg för koldioxidlagring och därmed minskade CO ₂ -utsläpp, vilket bidrar till Mål 13 – men även till en mer hållbar industri (Mål 9) och i förlängningen även till flera andra mål (t.ex. 11, 12, 14 och 15).
3. Tryggad grundvattenförsörjning (prioritet 3)		
3.1 Hydrogeologisk information för samhällsutveckling och klimatanpassning	3, 6, 11, 13, 15	Kunskap och tillsynsarbete avseende konfliktmineral bidrar globalt till bl.a. hälsa (Mål 3), anständiga arbetsvillkor (Mål 8), Fredliga samhällen (Mål 17) samt till <i>Generationsmålets</i> intentioner att vår konsumtion inte ska orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.
3.2 Effektiv och modern hantering av grundvattendata		En tryggad dricksvattenförsörjning och information som ger förutsättningar för planering, skydd och utveckling av vattenresurser bidrar till Mål 6 Rent vatten och sanitet, samt till klimatanpassning (Mål 13) - men även till människors hälsa (Mål 3) och hållbara samhällen (Mål 11). Genom kopplingarna mellan grundvatten och ytvatten ges även bättre förutsättningar för akvatiska ekosystem och biologisk mångfald (Mål 15).

BILAGA 1

Anslagsområde/ särskild satsning	Relevanta mål i Agenda 2030	Kommentar
Forts. Anslag 1:8		
4. Ett klimatanpassat effektivt samhällsbyggande		
4.1 Jordartsdata är basen för planering – markstabilitet och översvämningsrisker	6, 7, 8, 9, 11, 13	Riskerna för försämrad markstabilitet i form av ras, skred, stranderosion och sättningar ökar i ett förändrat klimat, liksom risken för översvämmingar. Information om jordarternas genomsläpplighet och stabilitet är en förutsättning för att kunna bedöma och planera för klimatrelaterade risker (Mål 13), liksom för att bedöma lämplig markanvändning (Mål 11 Hållbara städer och samhällen), t.ex. byggande och infrastruktur, jordbruksmark, geoenergi, industri (Mål 6, 7, 8, 9) m.m. SGUs information är här starkt efterfrågad.
4.2 Materialförsörjning och hållbara transporter av ballast	6, 8, 9, 11, 13, 15	Bergmaterial (ballast) som används i betong m.m. är en förutsättning för ett hållbart samhällsbyggande (Mål 11 Hållbara städer och samhällen). Att planera för var täkter ska lokaliseras och hur hållbara materialflöden och transporter ska säkras är även en förutsättning för en hållbar industri (Mål 8 och 9), för klimatomställning (Mål 13) och för att ekosystem och biologisk mångfald inte förstörs (Mål 15).
Anslag 1:9		
Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning	9, 11, 12, 13	Geovetenskaplig forskning är nödvändig för att säkerställa och utveckla den geologiska baskunskapen så att klimatarbetet (Mål 13) samt samhällsinnovationer och en cirkulär ekonomi kan utvecklas (Mål 9, 11, 12 m.fl.).
Anslag 1:10		
Anslag 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	6, 15	Mål 6 Rent vatten och Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald påverkas positivt av arbetet med att åtgärda förorenade områden – liksom <i>Giffri miljö</i> m.fl. miljökvalitetsmål.

BILAGA 1

Anslagsområde/ särskild satsning	Relevanta Agenda 2030-mål	Kommentar
Anslag 1:4		
Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden ap.3 Statligt förorenade områden	6, 11, 15	Mål 6 Rent vatten, Mål 11 Hållbara städer och samhällen samt Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald påverkas positivt av arbetet med att åtgärda förorenade områden – liksom <i>Giffri miljö</i> m.fl. miljökvalitetsmål.
Anslag 1:11		
Anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	Mål 6, 11, 14, 15	Mål 6 Rent vatten, Mål 14 Hav och marina resurser samt Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald påverkas positivt av arbetet med havs- och vattenmiljön – liksom <i>Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans</i> m.fl. miljökvalitetsmål. En förutsättning för Hållbara städer och samhällen (Mål 11).